

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

15.06.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Агенция „Фокус“

✓ Председателят на АИКБ Васил Велев проведе работна среща с Румен Петков и Любомира Ганчева

Председателят и зам.-председателят на ПП АБВ Румен Петков и Любомира Ганчева проведоха работна среща с председателя на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев. Това съобщиха от пресцентъра на партията.

В продължилата близо час среща Велев представи опасенията на АИКБ и другите работодателски организации, че 2 милиона българи могат да загубят "спящите си акции", придобити по време на приватизацията. Предложеният от Министерството на финансите законопроект е грубо посегателство върху неприкосновеността на частната собственост и създава усещането за лобизъм и задкулисие.

Участниците в срещата се обединиха около позицията, че в разгара на социално-икономическата криза е абсурдно да се създават нови предизвикателства за бизнеса и домакинствата в България, които и без това са сред най-слабо подкрепените от правителството си по време на кризата с COVID-19 в Европа.

Двете страни поеха ангажимент за обединение на усилията срещу опита за конфискация на собствеността на гражданите чрез законопроект с „огромен корупционен и криминален потенциал“, по определение на синдикатите.

Bulgaria ON AIR

✓ Какви рискове крие законопроектът за "спящите" акции?

Коментар на изпълнителния директор на АИКБ Добрин Иванов

Централният депозитар предлага да се създаде фонд, в който да влязат "спящите акции" от масовата приватизация от 1997 г. Омбудсманът Диана Ковачева изпрати становище до Министерството на финансите, в което посочва, че законопроектът за "спящи акции" застрашава правата на близо 2,5 милиона българи и ще им донесе огромни загуби.

"Не е прецедент, че сме на едно мнение със синдикатите. Притеснява ни, че се подготвя една скрита национализация и конфискация на частна собственост. Смятаме, че това е противоконституционно", каза за "Денят ON AIR" изпълнителният директор на Асоциацията на индустриалния капитал у нас Добрин Иванов.

По думите му дори този закон да бъде приет, той ще бъде обявен за противоконституционен, ако бъде атакуван от някой от органите, които имат право.

"Нито една европейска директива не налага това, това е изцяло национално решение. ЕС е приел директива, с която цели да стимулира акционерите да задържат акциите си дългосрочно. Твърди се, че "спящите акции" са за стойност около 2 милиарда лева, а собствениците на такива акции са около 2,5 милиона българи", разясни Иванов.

Според него "спящите" акции са на стойност не повече от 60 до 100 млн. лева.

"Има и такива акции, които наистина са загубили собствеността си. Там ситуацията е сложна по упражняване на правата на акционерите. В много случаи е много по-скъпо за акционер да прехвърли правата върху акциите си, отколкото да не прави нищо", отбеляза изпълнителният директор на АИКБ.

Добрин Иванов добави, че таксите за прехвърлянето на акции са от 50 до 100 лева.

"Предлага се прехвърлянето на акциите от Централния депозитар в инвестиционни посредници, където вече се дължат такси. Никой не може да гарантира добросъвестност на инвестиционния посредник. Ние настояваме за оттегляне на този законопроект. Предлагаме решение - да се проведе информационна кампания, да се издирят всички акционери в регистър "А" и да се осигури облекчен, безплатен режим за прехвърлянето на тези акции", подчерта Добрин Иванов в ефира на Bulgaria ON AIR.

Той коментира и придобиването на 19% от капитала на "Първа инвестиционна банка" от държавата.

"Това беше последното изискване на ЕЦБ за осигуряване на допълнителна капиталова адекватност на ПИБ. Съотносимо към целта, която преследваме, това може би е единственото решение. Всички други ходове бяха използвани", смята Иванов.

Вижте целия разговор във [видеото](#).

Важни обществено-икономически и политически теми

[В. Монитор](#)

✓ **Борисов разпореда: Държавата да се присъедини към европейската инициатива за ваксина за COVID-19**

Премиерът категоричен, че трябва да се търси най-доброто решение за българите

Министър-председателят Бойко Борисов разпореда на министъра на здравеопазването Кирил Ананиев да предприеме всички необходими действия за включването на България в европейската инициативата за осигуряване на ваксина за COVID-19 с равен достъп за населението на всички държави-членки на Европейския съюз, съобщиха от "Дондуков" 1.

Премиерът Борисов бил категоричен, че трябва да се търси най-доброто решение за българските граждани, които желаят да се възползват от новата ваксина и да има гаранции за качеството, безопасността и ефективността на ваксината, когато такава бъде одобрена от регулаторните органи.

В петък по време на видеоконферентно заседание на европейските здравни министри, министър Ананиев заявил готовността на страната ни да участва в усилията за осигуряване на ваксина за COVID-19, отчитайки, че има още много детайли, които следва да бъдат задълбочено обсъдени между ЕК и държавите-членки.

На този етап България разглежда различни опции относно осигуряването на ваксина. Страната ни имала готовност да се присъедини към оформил се алианс от четири европейски държави – Германия, Франция, Италия и Холандия, които са постигнали споразумение с биофармацевтична компания за доставка на до 400 милиона дози от ваксината COVID-19 на Университета в Оксфорд.

Държавата ни разглеждала и възможността да се присъедини към общоевропейско решение по темата, с което да бъдат осигурени количества от ваксината за целия ЕС. България може да заяви интерес към ваксината и в директни преговори с компанията, организираща нейното производство и дистрибуция.

✓ **По обяд отпада карантината за Гърция, интензивен трафик по границите**

Интензивен е трафикът за товарни автомобили на изход от страната, съобщи БГНЕС.

По данни на Гранична полиция към 6.00 часа трафикът на ГКПП Кулата на границата с Гърция е интензивен за товарни автомобили на вход. Преустановено е преминаването през ГКПП Златоград. От 12:00 часа днес отпада 7-дневната карантина за влизащите в страната лица.

Още на 11 юни турските гранични власти възстановиха пропускането на чужди граждани с леки коли, микробуси и автобуси за влизане в Турция. Трафикът на ГКПП Капитан Андреево трафикът е интензивен на изход за товарни автомобили. На ГКПП Лесово трафикът е нормален.

На границата с Румъния на ГКПП Дунав мост Русе и ГКПП Дунав мост Видин трафикът за товарни автомобили е интензивен на изход. Временно е преустановено от румънска страна преминаването на хора и автомобили на граничните пунктове, съпределни на българските Никопол, Свищов, Кайнарджа, Крушари и Кардам. По информация на румънските гранични власти, от 25.03.2020 г. български граждани, които пътуват за Румъния, подлежат на задължителна 14-дневна карантина на посочен от тях адрес. Мерките не се прилагат за водачите на товарни превозни средства с капацитет над 2,4 тона. Транзитните товарни автомобили могат да преминат българо-румънската граница само през съвместните ГКПП Русе – Гюргево и ГКПП Видин - Калафат. Товарните автомобили, които превозват стоки от и за Румъния, може да преминават и през останалите функциониращи пунктове на българо-румънската граница.

На границата със Сърбия трафикът е интензивен на ГКПП Калотина. През ГКПП Връшка чука, ГКПП Брегово, ГКПП Стрезимировци и ГКПП Олтоманци трафикът е нормален. Република Сърбия отменени всички наложени ограничения за лицата, желаещи да влязат на територията на страната с леки автомобили, микробуси и автобуси.

На границата със Северна Македония на ГКПП Гюешево, ГКПП Станке Лисичково и ГКПП Златарево трафикът на товарни автомобили е нормален. На влизане в Република Северна Македония не се пропускат чужди граждани, пътуващи с леки автомобили, микробуси и автобуси. На излизане от РС Македония пътуващите могат да преминават само на ГКПП Гюешево – ГКПП Девет баир.

РДГП Бургас: Във връзка със създалата се епидемиологична обстановка до второ нареждане е отменено посещението на моторен ферибот „Героите на Севастопол“ в Пристанище Варна.

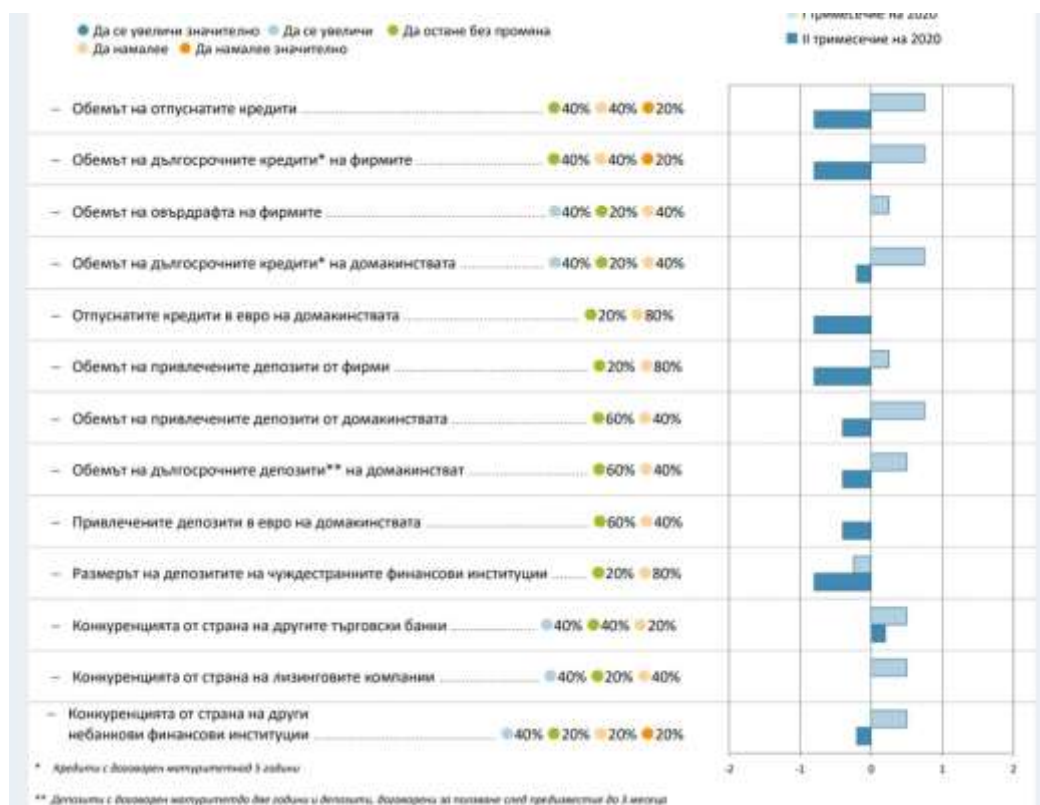
[Investor.bg](#)

✓ **Очакванията за дейността на банките се влошават**

В същото време очакванията на инвестиционните посредници за дейността им през второто тримесечие се подобряват

Очакванията за дейността на банките се влошават. Това става ясно от бюлетина „Финансов сектор: оценки и очаквания“, изготвен от финансовото министерство. Обемът на отпуснатите кредити ще се свие през второто тримесечие според анкетираните финансови посредници, което ще е характерно най-вече за дългосрочните кредити за фирми. Към края на април като проявление на ефекти по линия на Covid-19 се вижда осезаемо забавяне в нарастването на кредита за нефинансовите предприятия.

В края на април стартира първата гаранционна програма за подкрепа чрез ББР. По схемата за предоставяне на безлихвени кредити на физически лица в неплатен отпуск и самоосигуряващи вече се отчита интерес. Към края на май общата сума на одобрените кредити е над 22 млн. лв. По втората програма за гарантирани от ББР кредити в подкрепа на бизнеса, първата търговска банка, която започна прием на документи на фирмите, стартира това в началото на юни.

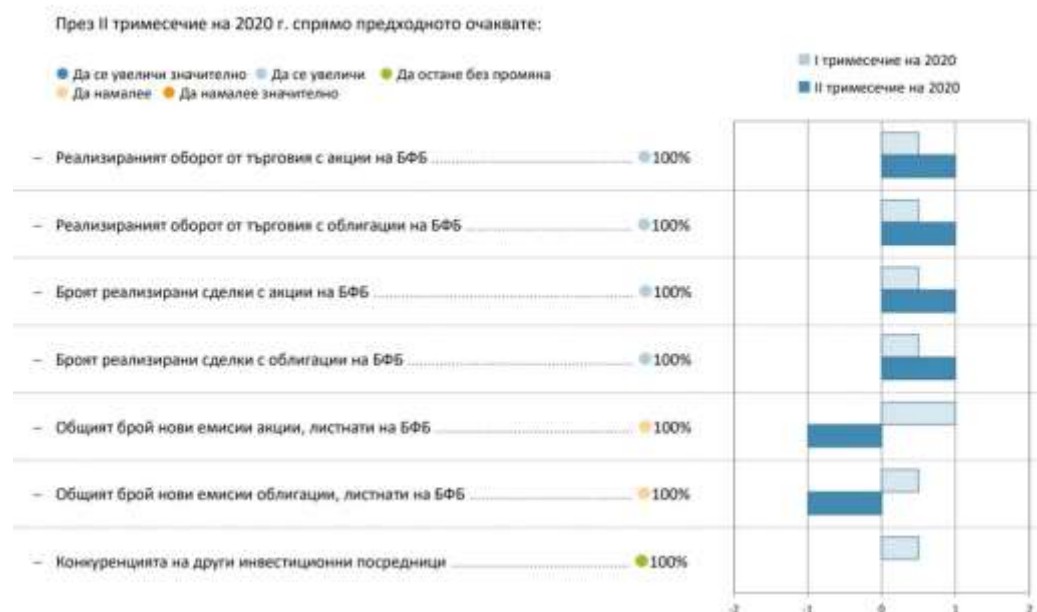
Намалението при дългосрочните кредити на домакинства ще бъде по-слабо, докато очакванията са овърдрафта за фирми са разнородни, като претеглената оценка е неутрална, пише още в анализа.

Банките очакват привлечените средства в банкови депозити да са по-малко спрямо първото тримесечие на годината, като това ще е по-силно изразено при депозитите на фирми и чуждестранни финансови институции.

Според проучването конкуренцията от страна на други търговски банки ще се забави, докато тази от други небанкови институции ще намалее.

В същото време очакванията на инвестиционните посредници за дейността им през второто тримесечие се подобряват спрямо предходното издание. Според анкетираният реализираният оборот от търговия с акции и облигации на БФБ ще ускори нарастването си спрямо предходната анкета. Повишеният оптимизъм на инвестиционните посредници съвпада и с традиционното предстоящо събитие в края на юни „Денят за акции“, организирано от БФБ и Централен депозитар.

2. Очаквания за развитието на инвестиционните посредници

Песимизъм се наблюдава по отношение на листването на нови емисии акции и облигации на фондовата борса. На БФБ през второто тримесечие вече бяха листнати две емисии акции при нито една през първото. За сметка на това има само една нова емисия облигации при три за предходния период. Не се очакват промени относно конкуренцията на други инвестиционни посредници през тримесечието.

След като в края на март активите, управлявани от местните и чуждестранните инвестиционни фондове, отбелязаха намаление с 9,3% спрямо стойността си в края на 2019 г. и в контекста на ситуацията с глобалната пандемия, очакванията на анкетираните управляващи дружества за развитието на сектора през второто тримесечие се влошават.

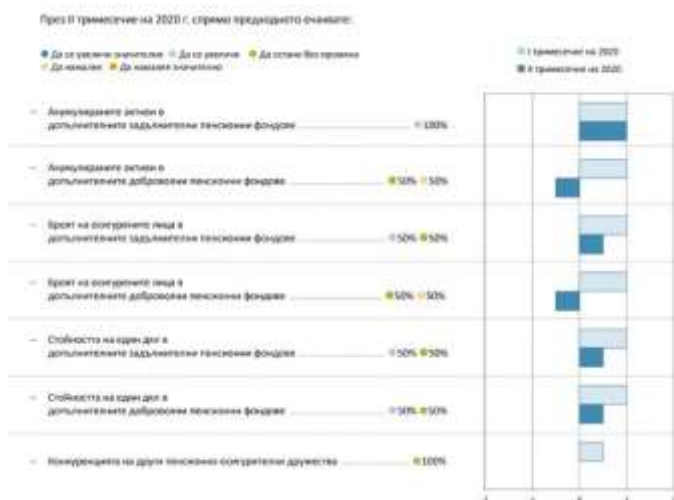
3. Очаквания на управляващите дружества

Балансовите оценки, с изключение на очакванията за конкуренцията на други колективни инвестиционни схеми, която ще продължи слабо да нараства, са на отрицателна територия. Привлечените средства ще отбележат намаление, като най-голямо се очаква да бъде при тези от домакинства и нефинансови предприятия. Доходността на управляваните колективни инвестиционни схеми също се очаква да бъде по-ниска през второто тримесечие.

Очакванията на участващите в анкетата пенсионно-осигурителни дружества са по-оптимистични спрямо тези на Управляващите дружества. През първото тримесечие на 2020 г. активите на управляваните от пенсионно-осигурителни дружества допълнителни пенсионни фондове (задължителни и доброволни) отчетоха понижаване с 3.6%, с което очакванията от предходното издание не се реализираха, поради въздействието на пандемията Covid-19. Въпреки това положителните нагласи за умерено нарастване на акумулираните активи в допълнителните задължителни пенсионни фондове се запазват и за второто тримесечие на годината. По отношение на активите в ДДПФ анкетираните очакват намаление спрямо първо тримесечие. Влошават се очакванията по отношение на стойността на един дял. Това е в синхрон с динамиката на доходността на пенсионните фондове, която премина на отрицателна територия в края на първо тримесечие поради кризата с Covid-19 и реализираните загуби на световните финансови пазари, предизвикани от пандемията, отчитат от Министерство на финансите. Анкетираните единодушно прогнозираят, че конкуренцията на осигурителния пазар ще остане без промяна през второто тримесечие.

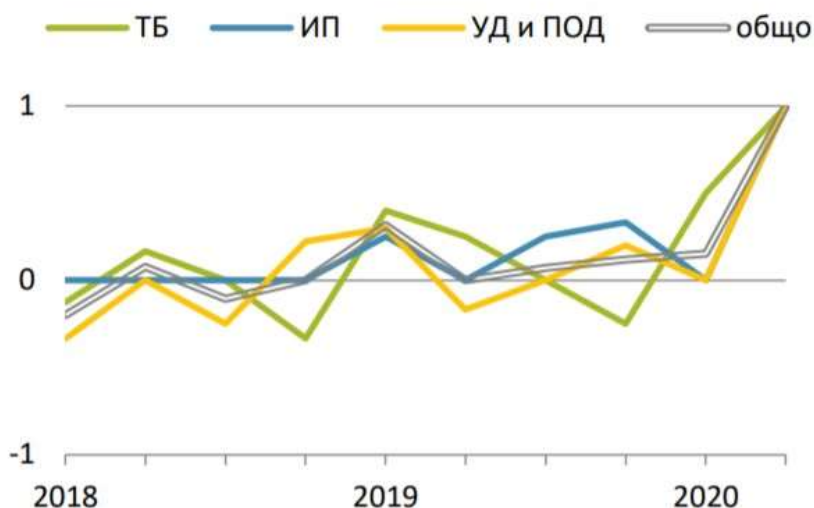
4. Очаквания на пенсионните осигурителни дружества

На въпрос какви са очакванията ви за динамиката на основния лихвен процент през второто тримесечие на 2020 г. спрямо предходното, 79% от финансовите посредници посочват, че ще се запази на сегашните си нива.

На въпрос какви са очакванията ви за движението на номиналния курс на лева към щатския долар през второто тримесечие на 2020 г. спрямо предходното, анкетиранияте дават минимално предимство на щатския долар спрямо лева/евро до края на второто тримесечие. С изключение на първата половина на март, когато Федералният резерв на САЩ изненадващо предприе две значителни понижения на лихвите почти до нула, доларът беше по-силната валута през първото тримесечие. За това допринесоха икономически и политически проблеми в евро зоната. През април липсваше ясна посока, поради несигурността около изхода от кризата с COVID-19, коментират от Министерство на финансите. През май САЩ се оказа сред най-тежко засегнатите от пандемията държави, включително и икономически, и евро до възвръща част от загубите си.

Участниците в анкетата единодушно смятат, че междуфирмената задлъжнялост ще се увеличи през второто тримесечие на настоящата година. Балансовата оценка се повишава от близка до нулата до максималната си стойност. Значителната промяна отразява и преценката на анкетиранияте, във връзка с очакваните негативни ефекти и икономически загуби по линия на ограниченията, свързани с пандемията. В следствие на по-ниските приходи или липсата на такива поради преустановена дейност вероятно ще забавят някои междуфирмени разплащания. Индикация в тази посока са резултатите от бизнес наблюденията на НСИ през м. април и май. В тях за увеличаване на финансовите проблеми сигнализират анкетиранияте в промишлеността, търговията на дребно и строителството. В услугите през май има леко понижение на показателя, но като ниво той остава значително над стойностите си от първото тримесечие. По отношение на очакванията за бизнес състоянието през следващите шест месеца, във всички сектори през май има чувствително подобрене на показателя.

БНР

✓ **Борисов: Държавата купува дял от ПИБ, Банката за развитие няма да натрупа загуби**

Кабинетът прие решение, с което държавата закупува дял от ПИБ

На извънредно заседание правителството реши държавата да придобие близо 19% от акциите на Първа инвестиционна банка. Това най-вероятно ще струва около 140 милиона лева.

Закупуването на права на търговската банка се осъществява чрез Българската банка за развитие. Целта е да бъде преодоляно последното препятствие пред страната ни за присъединяване към ERM II - механизмът, предхождащ еврозоната. Очаква се ключовата стъпка към влизането в т. нар. „чакалня“ да бъде направена през юли.

Чрез ББР държавата придобива 77 млн. права при предложени 110 млн. права от търговската банка. Държавата ще закупи дяловете на пазарни цени и ББР няма да натрупа загуби, заяви премиерът Бойко Борисов.

Увеличаването на капитала на Първа инвестиционна банка е последното задължително условие пред България за членство в ERM II и Банковия съюз.

„Това беше последното изискване, за да е гарантирана стабилността и на тази банка и че има 30% външен капитал - вчера това беше направено, днес вземаме това решение“, каза премиерът Бойко Борисов в Министерския съвет.

Закупуването на дялове от ПИБ не представлява нерегламентирана държавна помощ към нея, посочи финансовият министър Владислав Горанов.

Цената на придобиването е пазарна, увери Горанов. Останалите права от ПИБ (33 млн.) вероятно са придобити от частни инвеститори, допълни той.

Това, че държавата ще има участие в ПИБ бе анонсирано преди дни от министъра на икономиката Емил Караниколов, който е принципал на Българската банка за развитие. До държавната намеса в придобиването на права от търговската

банка се стигна, след като до последния момент нямаше интерес от частен инвеститор към възможността за закупуване на дялове.

✓ **ДФЗ приема документи за подпомагане на лозари, които ще берат "на зелено"**

Във Фонд "Земеделие" започва прием на документи за финансово подпомагане на лозари, които ще оберат реколтата си "на зелено".

По мярката се финансира отстраняване на гроздовете, докато все още не са узрели, като по този начин добивът от съответната площ се намалява до нула.

Целта е да се преодолее кризата от извънредното положение и да се намали натискът върху пазара, уточняват от фонда. Изрично се подчертава, че няма да получат помощ фермери, които вече са получили финансово подпомагане за застраховане на реколтата.

Земеделците, които оберат лозята си "на зелено", ще получат субсидия от 303 лв. на декар.

✓ **Превозвачи и министър Желязков обсъдиха как да се помогне на сектора**

Възможностите чрез европейско финансиране да бъдат подпомогнати автобусни превозвачи заради загубите, които търпят от епидемията от Covid-19 и намаляването на пътуванията по различни маршрути, обсъдиха на среща представители на превозвачите и министърът на транспорта Росен Желязков.

На среща с превозвачите министър Желязков каза, че необходимите средства по Оперативна програма "Транспорт и транспортна инфраструктура" са прехвърлени към ОП "Иновации и конкурентоспособност" на стойност над 162 милиона лева и поясни, че се търсят още решения на ниво европейско финансиране.

За автобусните превозвачи мярката 60 към 40 е променена на 80 към 20. Има предвидени и различни финансови и кредитни инструменти, както и данъчни облекчения, засягащи този сектор. Друга възможност за подпомагане на бранша е компенсацията от 290 лева, за която мярка може да се кандидатства в периода от 1 до 15 юли.

Този вид помощ е за запазване на работното място на всеки служител на конкретната фирма. Предвидените средства са 40 милиона лева.

✓ **Кристалина Георгиева участва в дискусия за последиците от Covid пандемията в Европа**

Управляващият директор на Международния валутен фонд Кристалина Георгиева ще участва по-късно днес в онлайн панелна дискусия, посветена на последиците от пандемията от Covid-19 в Европа и структурното и устойчиво възстановяване след кризата.

Миналата седмица по време на виртуална среща с представители на американската търговска камара Кристалина Георгиева заяви, че урокът от пандемията е, че не бива да се възпира световната търговия и сътрудничество.

"Масовите блокади не трябва да доведат до масов протекционизъм, защото ако се случи това ще бъдем по-бедни и разходите ще нараснат", заяви тя и допълни:

"Компаниите, които са ангажирани с устойчивото развитие и приобщаващия растеж, като цяло се представят по-добре."

Очаква се в следващия си доклад, който ще излезе на 24 юни, фондът да понижи прогнозата си от 3 процента свиване на световния брутен вътрешен продукт през 2020-а. Според прогнозите на институцията най-тежко засегнати в Европа ще бъдат Гърция, Италия и Испания.

"Европейците говорят за трансгранични вземания, за да опазят индустриите си от онези, които не приемат насериозно мерките за опазване на климата. Това би създавало още една възможност за наистина ценното - отворената и приобщаваща търговия.", предупреди управляващият директор на Международния валутен фонд.

[News.bg](https://www.news.bg)

✓ **Горанов за сроковете за ЕРМ-2: Когато сме готови с всичко**

Сроковете за влизането ни в ЕРМ-2 продължават да са "когато сме готови с всичко". С тези думи финансовият министър Владислав Горанов отговори на въпрос на брифинга в Министерски съвет, след като бе гласувано [решението за капитализацията на ПИБ чрез влизане на ББР](#).

Ако операцията по изпълнението на капиталовия план на ПИБ приключи успешно, юли месец може да имаме решение на ЕЦБ за ЕРМ-2, надява се финансист номер едно.

Той отчете, че капитализацията на една банка е добра новина с гаранция за още по-голяма стабилност на финансовата система.

Финансовият министър увери, че не сме в хипотезата на държавна помощ, тъй като има заявен достатъчен частен интерес към акции от новата емисия на ПИБ.

По думите му няма планове ББР да се разпорежда с акциите на ПИБ, а така банката щяла да може да гарантира качеството на корпоративното управление. Когато се появи голям системен външен инвеститор за ПИБ, тогава ББР би могла да излезе от инвестицията с един нелож положителен резултат, разясни Горанов.

Евроото не влиза с приемането на България в чакалнята на ЕРМ-2. Това обяви икономическият министър Емил Караниколов на брифинг в Министерския съвет.

Нашите банки издържаха и на стрес тестовете, което е много сериозен знак за влизането ни в еврозоната, посочи Караниколов и увери, че приемането на евроото не означава повишаване на цените.

Караниколов посочи, че българската държава през ББР ще придобие по-малко от 19 процента от капитала на ПИБ.

За да не е държавна помощ и да не е обвинена българската държава, трябва да следим да се изпълни ангажимента не по-малко от 30 процента от предложените на аукциона акции, да бъдат придобити от частни собственици, обясни Емил Караниколов.

Той счита, че сме изпълнили всички изисквания на Брюксел и Европейската комисия по отношение на частните инвеститори.

Официалното влизане на ББР в ПИБ било последното задължение на България по всички поети ангажименти, за да влезем в следващия месец в чакалнята на еврозоната, отчете икономическият министър. Той увери, че това, което се е изисквало от Брюксел, е изпълнено. Сега целта пред правителството е приемането на еврото и влизането в клуба на богатите.

С влизането на България в чакалнята на еврозоната ще има по-добър кредитен рейтинг, по-голям интерес от инвеститорите и ще се ползваме от една много по-добра регламентирана и сигурна банкова система, обясни икономическият министър.

На пресконференцията Горанов и Караниколов дадоха подробна информация за инвестицията на ББР в увеличението на капитала на ПИБ. Горанов обясни, че пазарният подход на инвестицията се доказва от това, че се прави на капиталов пазар по цени, които са определени на базата на комплексен анализ на ключови показатели. Той подчерта, че сегашната котировка на акциите на ПИБ на Българска фондова борса не може да се вземе като здрава основа за определяне на емисионната стойност на акциите от увеличението на капитала й поради изключително слабата ликвидност на българската борса и спада в инвестиционната активност заради кризата. Според Горанов сравнението с котировките на други български банки, продавани на БФБ - БАКБ и ЦКБ, също не добра основа за анализ, защото като размер и/или като пазарни дялове, те са несъпоставими с ПИБ. Затова с най-голяма тежест при определянето на емисионната стойност на акциите от увеличението на капитала на ПИБ е взет коефициентът цена/счетоводна стойност на капитала от три сделки по придобиване на българския пазар през последните пет години - сделките за придобиване на ОББ, на "Сосиете Женерал Експресбанк" и на "Банка Пиреос България", както и коефициенти при сделки за банки аналози в Централна и Източна Европа. "При този подход бе определена емисионна стойност на една акция от 5.93 лева за акция с номинал от 1 лев, при балансова стойност на акцията 8.83 лева, която балансова стойност обаче не е адекватен измерител в случая. Затова е взета цената от 5.93 лева за акция. Към тази цена е направена отстъпка от 15% с цел по успешното пласиране на емисията и така е получена емисионна стойност от 5 лева", обясни Горанов.

Тук обаче има един важен детайл, който той случайно или не финансовия министър пропуска. Цените за акциите на ОББ, "Сосиете Женерал Експресбанк" и "Банка Пиреос България" са дадени за придобиването на тези банки, а не за покупката на миноритарен пакет. А това оказва значително влияние върху повишаване на цените за тези три банки. Така, че независимо от детайлната аргументация, въпросът за пазарния подход при покупката на акции на ПИБ от ББР си остава дискуссионен. Пък реалната цена на акциите на ПИБ до голяма степен ще стане ясна от резултата, с който покупката им ще бъде осчетоводена в Българска банка за развитие.

Що се отнася до конкретната сделка Горанов обяви, че на аукциона ББР е придобила със собствени средства 77 729 300 броя права за покупка на акциите на ПИБ. Те ще позволят на ББР да запише 28 265 000 акции на ПИБ, които формират около 70% от увеличението му, но по малко от 19% от капитала, който ПИБ ще има след приключване на това увеличение.

"ББР може да финансира това придобиване със собствен ресурс, но за да няма съмнение, че за това се ползват ресурсите, които са отпуснати на ББР за антикризисните мерки подпомагане на бизнеса, ще предложи допълнително увеличение на капитала на ББР", каза Горанов, но заяви, че не може да уточни, с колко ще бъде това увеличение. Финансовия министър обяви, че след като стане акционер в ПИБ ще участва в управлението й, но отново не пожела да даде конкретика по този въпрос. Горанов обаче бе категоричен, че при записването на до 70% от увеличението на капитала на ПИБ, инвестицията на ББР бе се смята за държавна помощ по смисъла на европейското законодателство. "За това проведехме консултации и получихме съответните уверения от европейските структури", уточни Горанов.

Независимо от всички аргументи е спорно дали условията на придобиването припокриват заръките на премиера, дадени по време на днешното заседание на Министерския съвет. То е ясно, че лихви за тази инвестиция държавата няма как да получи. Реализирането на доход може да стане по два начина - чрез дивиденди от ПИБ за ББР и чрез последваща (след две-три години) продажба на акциите на ББР в ПИБ. Горанов заяви, че вижда голям потенциал в бъдеще да бъде реализиран сериозен доход от тази инвестиция на ББР. Ще бъде интересно да видим дали тези негови очаквания ще се сбъднат.

Тук трябва да се подчертае, че сегашното увеличение на капитала на ПИБ не е предизвикано от някаква финансово-регулаторна необходимост. Банката в момента разполага с достатъчно капитал, за да покрие всички регулаторни изисквания. И това се потвърди от изявлението на Владислав Горанов. "Безспорно банката (ПИБ) е платежоспособна. Съотношението на базовия капитал от първи ред в края на 2019-та е 14.65% и 15.48% към края на март 2020-а. Коефициентът на ликвидност е 221.64% и много над регулативните изисквания", каза Горанов.

Увеличението е предизвикано от желанието на правителството да приемат България в Банковия съюз на ЕС, без което то знае, че няма да ни пуснат в ERM II. От изказването на Горанов остана неприятното усещане, че първо ще ни приемат в Банковия съюз, а след това Еврогрупата - страните от Еврозоната, Дания и ЕЦБ, ще разглеждат кандидатурата ни за ERM II. Тук опасността е най-накрая да не си останем само с Банковия съюз, защото каквито и декларации да прави премиерът, там банки, и то много по-големи от най-голямата българска банка, също фалират.

И в такива ситуации помощ, в нито един от случаите от 2014-та насам, на никого не е оказана от европейските структури. Всеки се е справял със собствени финансови сили. При това участието ни в Банковия съюз ни поставя в

следната ситуация - банковия надзор на ЕЦБ взема решението дали дадена банка у нас ще живее или не и при какви условия, но цялата цена за това решение, без значение каква е тя, се плаща от България.

✓ ИПИ: Шанс или проклетие: има ли визия за „новите пари“ от ЕС?

Голямото предизвикателство за България е в изготвянето на собствен план за възстановяване, посочи Лъчезар Богданов

Европейската комисия обяви предложението си за план за възстановяване с общ бюджет от 750 млрд. евро, наречен Next Generation EU. В основата му е новият инструмент за възстановяване и устойчивост с предложен ресурс от 560 млрд. евро, като 310 милиарда са предвидени за безвъзмездна помощ, а останалите 250 млрд. – под формата на кредити. Заедно с това, комисията предлага увеличаване на средствата за сближаване към сегашната Многогодишна финансова рамка с около 55 млрд. евро, увеличаване на трансферите през Фонда за справедлив преход с около 40 млрд. евро и множество допълнителни инициативи, включително инструмент за подкрепа на платежоспособността, насочен към оздравяване на предприятия, пише в статията на Лъчезар Богданов от екипа на [Института за пазарна икономика](#).

Все още не може да се каже какъв ресурс ще бъде на разположение за България. Работни документи на комисията например сочат разпределение, при което България следва да получи подкрепа до 15 млрд. евро в следващите четири години.

Презентация на правителството сочи, че само по инструмента за възстановяване и устойчивост България ще има достъп до 6,1 млрд. евро грантове и до 3,1 млрд. евро кредити, допълнителни 2 млрд. евро - по линия на Фонда за справедлив преход, допълнителни 692 млн. евро по текущата кохезионна политика и 376 млн. повече за развитие на селските райони.

Все пак, предложението на Европейската комисията тепърва предстои да бъде одобрено от страните членки, които могат да променят както общия размер на предвидените фондове и разпределението по страни, така и съотношението между безвъзмездната помощ и заемите.

Каквото и решение да бъде взето – а по всичко личи, че такова ще има, *предвид изключителната промяна на нагласите в Европа и активната подкрепа за плана в големите страни, най-вече в Германия* – България ще бъде голям нетен бенефициент. С каквото и да се сравнява, обсъжданата сума ще има огромно въздействие върху капацитета за публични разходи в страната.

В периода до 2024 г. този финансов поток ще представлява – разбира се, ако бъде получен и разходван – между 4 и 5% от БВП всяка година, допълнителни 11-13% от бюджетните разходи в сегашната траектория на бюджетиране и данъчна тежест, което на практика би позволило удвояване на публичните инвестиции. Не трябва да забравяме и че този ресурс допълва очакваното финансиране по новата многогодишна рамка на бюджета на ЕС, а в следващите две години предстоят и разплащанията по договорени проекти в настоящия програмен период.

Логиката зад тази „рецепта“ е ясна – с публичен ресурс да се компенсира липсата на частни инвестиции в икономиките на ЕС и да се даде своеобразен стимул на вътрешното търсене след кризата. Спорно е дали в този кратък период българската икономика може да „поеме“ такъв стимул и най-лесното доказателство е системната невъзможност да се изпълнят планираните капиталови разходи в бюджета през последните години, довели до излишъци и пренасочване в дните преди новогодишните празници.

Извън техническата бариера за бързо „усвояване“, изобилието от чужди пари променя стимулите за поведение на политици, бизнес и администрация, насочва ресурси към дейности, които не биха съществували без трансферите и постепенно ерозира базови принципи на създаването и финансирането на публични услуги и отговорността за това.

Виждаме, че решенията в цял отрасъл – селското стопанство – се ръководят почти изцяло от наличните субсидии.

Виждаме и колко е трудно да се инвестира в инфраструктура със собствени ресурси – наистина, никой не иска да плаща тол такси и винетки, ако може да има „безплатни“ пътища, мостове и тунели, които са „подарък“ от европейския данъкоплатец.

Виждаме и как почти никакви проекти, подобряващи градската среда и качеството на живот – от водоснабдяването, пречиствателните станции, третирането на отпадъци до санирането на сгради и модернизация на градския транспорт – не тръгват без „грант“.

Дори частично заемно финансиране и съответно, частично „самоучастие“ от ползващите услугата започва да звучи като политическа екзотика и най-често задаваният въпрос започва да е „намерихме ли европейски пари за това“.

Общините все повече губят стимул да насърчават инвестиции и разкриване на работни места, за да увеличат собствените си приходи, които на свой ред да използват за собствени политики и приоритети, и вместо това насочват все по-големи усилия в защитаването на проекти. И така нататък – списъкът може да бъде продължен.

Отделно от това, трябва да държим сметка, че целият план на ЕС ще трябва да се плати в бъдеще чрез по-високи данъци. Както изглежда към момента, политическата воля клони все повече към създаване на нови източници на приходи на ниво ЕС. Българското правителство ще участва във вземане на стратегически решения, които ще оформят дългосрочната траектория на развитие на общия пазар, а опасни идеи за нови данъци и регулации винаги чакат своя момент.

Всичко това трябва да насърчи, независимо от настъпилата ажиотаж от „милиардите на хоризонта“, критично мислене върху рисковете и възможните идеи за тяхното избягване.

Няма спор, че бедните страни имат по-нисък капацитет за вътрешни спестявания и бързият растеж и подобряване на живота зависят от притока на външни средства. Доколкото при дискусиите за повишаване на потенциала за растеж на икономиката винаги трябва да слагаме фокус върху частните инвестиции, то вероятно при съществуващата бюджетна философия в ЕС са реалност и България, като по-бедна страна, неизменно ще бъде нетен получател на трансфери.

Оттук насетне предизвикателството е за какво и как ще бъдат похарчени тези средства.

Историята е полезна наука, защото ни показва различните резултати от различните визии за икономическа и социална употреба на европейски фондове в последните десетилетия; може да изберем да сме Гърция или Ирландия, Португалия или Естония, и така нататък.

Все още не са ясни детайлите по механизмите на управление и контрол на финансирането в рамките на обявените инструменти, но публикуваните документи дават първи очертания на възможностите и ограниченията. Ето какво следва да се отбележи:

Финансирането изрично се обвързва със спазването на основните права и върховенството на правото. Както изглежда, механизмите за контрол ще включват нов годишен доклад за върховенството на правото във всички страни членки, както и регламент за предпазване на бюджета на ЕС от идентифицирани дефицити в правовата държава за страните. По този начин държавите, които са нетни донори получават поне известни инструменти и възможност за въздействие върху политиките и практиките при харченето на парите.

Още една „условност“ може да открием в това, че изрично се говори за финансиране както на инвестиции, така и на реформи. Още повече, тези реформи трябва да съответстват на препоръките за всяка страна в рамките на Европейския семестър.

Не е лошо да припомним, че този механизъм беше създаден в отговор на дълговата криза на еврозоната. Той дава рамка за координация, като анализира икономическите политики в отделните страни по отношение на стабилните публични финанси, бизнес средата, предпоставките за натрупване на макроикономически дисбаланси, както и дългосрочните фундаменти за увеличаване на потенциала за икономически растеж.

Накратко, става въпрос за идентифициране и провеждане на структурни реформи, които да подобрят състоянието на човешкия и физическия капитал, работата на институциите и да стимулират инвестиции, заетост и повишаване на благосъстоянието. Обвързването на достъпа до средства по плана за възстановяване с реформи е поне частична победа за тези, които не искат ЕС да осигурява безусловни трансфери на доход от данъкоплатците в едни страни членки към правителства и бизнес в други, които отказват да провеждат благоразумна стопанска политика.

Не е учудващо, че планът ще подкрепя зелен, устойчив и цифров „преход“. Клишетата в профанизираното обсъждане на тези процеси за субсидии за фотоволтаици или бърз интернет по селата, често отклоняват вниманието от смисъла на дългосрочната трансформация към икономика на високата добавена стойност, енергийната ефективност и използването на цифровите технологии.

Между редовете, макар на моменти заявките да са съвсем директни, трябва да разчетем, че настроението е за поне частично „затваряне“ в рамките на общия пазар, за преход към една Европа със „стратегическа автономия“ и намаляване на зависимостите от внос и избирателно допускане на чуждестранни инвеститори до пазара на съюза. В известен смисъл, планът вероятно ще погледне благосклонно и на програми, водещи до някакъв тип реиндустриализация, по линия на намаляването на зависимостта от внос, на разкриване на заводи в рамките на ЕС – а това, в голяма степен, ще засегне Източна Европа и България.

Много важна е заявката, че целта на плана не е възстановяване на старата структура на икономиката, а улесняване на прехода към нова.

Това е знак, че държавните помощи за „спасяване“ на закъсали бизнеси или несъстоятелни и неефективни публични услуги няма да могат да продължават вечно, че средствата ще трябва да се насочват най-вече към подкрепа и стимулиране на нови успешни модели, на нови „шампиони“ – неслучайно това понятие започна да превзема дебатите за индустриалната и търговската политика на ЕС в последните години.

В България към момента изглежда, че належащата работа е по формулирането на мерки, които да се финансират с допълнителните средства за сближаване (онози 692 млн. евро). Теоретично е възможно това да са разходи още през 2020 г.

Всъщност, целта на увеличението на финансирането, предложено от ЕК, е да няма прекъсване на стартиралите механизми за компенсирание на загуби, подкрепа на заетост и насърчаване на определени стопански дейности.

Правителството има свободата да предложи обаче и различни инструменти – например, вместо да се субсидират заплатите в съществуващи фирми, могат да се подкрепят компании, които създават работни места, или реструктурират дейността си с нови инвестиции.

Голямото предизвикателство за България обаче е в изготвянето на собствен план за възстановяване. Това трябва да стане максимално бързо, по възможност до края на годината. Уникалното в случая е, че за пръв път в историята ключови структурни реформи, които могат да преобразят политиката и бизнес средата в страната, могат да бъдат подкрепени и пряко обвързани с финансиране.

Политиците и администрацията трудно ще могат да се извиняват за отказа и отлагането на по-смели промени с липсата на пари, независимо дали става дума за финансиране на нови големи инвестиции, съпътстващи реформите или за покриване на социална цена на „губещите“ (ако има такива) от промените.

Сега сме в нова и изключително благоприятна ситуация – управляващите могат едновременно да планират големи реформи и нови инвестиционни проекти и да гарантират необходимия ресурс. Неведнъж в миналото се сблъскахме с абсурда едни планове и програми да казват какво е важно и мъдро да се направи, но пък в други планове и програми, писани и договаряни преди пети или десет години, да са били посочени съвсем други приоритети. Сега фразата „пари срещу реформи“ ще има реално измерение.

Какво би следвало да има в този план за България?

Идеите за разходни програмите трябва да следват идентифицираните проблеми и специфичните препоръки за реформи в рамките на Европейския семестър от тази и миналата година, както и последния аналитичен доклад за страната, публикуван през февруари 2020 г.

Целта е да се разрешат и някои структурни проблеми, които се наблюдават преди кризата, предизвикана от пандемията. В тези документи са обобщени няколко необходими реформи в редица области.

Безспорно, една от тях е функционирането на институциите, прилагането на законите и защитата на собствеността и договорите. Заедно с това, има нужда от по-добра бизнес среда, която да насърчава дългосрочни инвестиции, натрупване на капитал и иновации. Подобряването на човешкия капитал е следващата област на политики, нуждаеща се от промяна и подкрепа – става въпрос за качеството на образованието и гарантиране на широк достъп, водещ до резултати, за ефективно здравеопазване, за социални услуги и подпомагане, които насочено подпомагат най-належащите нужди, а в дългосрочен план увеличават и изравняват възможностите за успех. Публичните инвестиции, финансирани от плана за възстановяване, трябва да подкрепят тези стратегически приоритети и заедно с това, по възможност, да бъдат в напреднала фаза на проектиране.

Редно е и да припомним, че правителството вече одобри „Визия, цели и приоритети на Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030“. Ако трябва да синтезираме, голямото предизвикателство пред страната е да направи огромен скок в икономическото развитие за едно десетилетие, като доближи по-богатото ядро на ЕС поне до нивата на част от централноевропейските страни.

За да стане това, са нужни както реформи в регулациите и начина на организиране и финансиране на редица публични сфери, така и нови публични инвестиции. Има неотложни промени и инициативи, които могат да намалят негативните ефекти непосредствено след сегашната криза.

Заедно с това, „черновата“ за реформи и допълнителни инвестиции трябва да решава структурните проблеми и дефицити, които вече са известни и бяха пречка пред просперитета и преди кризата. Това са политики, които, най-общо, правят възможна, и насърчават стопанска трансформация, която да е базирана на иновации, технологии, капитал и образовани работници.

Накратко, трябва да увеличим потенциала за растеж на икономиката чрез увеличаване на производителността.

Ресурсите трябва да се „преместят“ от стопански дейности с ниска добавена стойност към такива с висока – но това не става механично, старото неизбежно се разрушава, а за новото е нужен капитал, време и знания.

Европейските средства могат да допринесат за този процес – независимо дали се инвестират в нови учебни кампуси на математически гимназии или технически училища, дали подкрепят общините да изградят инфраструктура и услуги, които да привлекат инвеститор, дали са в енергийни мрежи, които позволяват реални пазарни отношения и конкуренция и така нататък.

Късметът помага на подготвените, затова скоростта в изготвянето на българския план е важна. В крайна сметка обаче, той ще даде смислен дългосрочен резултат, ако умно намира решения действителните пречки пред растежа и конкурентоспособността.

Никак не е изключено, разбира се, да повторим в огромен мащаб вече направените грешки с предходни и настоящи траншове на „европейска солидарност“, но имаме възможност и да се поучим от тях.

Economic.bg

✓ Плах ръст на китайското производство и спад на продажбите през май

Заради пандемията страната все още е зависима предимно от вътрешното потребление

Китайските фабрики засилват производството за втори пореден месец през май, след като страната се отърси от икономическия удар на коронавируса, въпреки че по-слабият от очакваното ръст предполага съвсем крехко възстановяване, пише Ройтерс.

Данните от понеделник показват и трайно свиване на продажбите на дребно и инвестициите, което е знак, че много сектори все още се борят с последиците от тежките блокировки във втората по големина световна икономика в началото на тази година.

Глобалните лидери внимателно наблюдават Китай, за да видят колко време отнема да се изправи на крака и да планират собствените си строги антивирусни мерки и да рестартират икономиките си.

Според анализатори признаци на подобрение продължават да се наблюдават в Китай, вариращи от производството на стомана и продажбата на автомобили. Те обаче предупреждават, че може да са необходими много месеци, за да се върне дейността към нивата преди кризата.

„Индустриалното производство като цяло се подобрява, но все още има доста трудности и несигурности“, казва в изявление Джан Юан, служител на Националното статистическо бюро.

Ръстът на индустриалното производство достига до 4.4% през май спрямо година по-рано и това е най-високото му ниво от декември насам, показват официалните данни в понеделник. Анкетирани от Ройтерс аналитици обаче очакваха увеличение с 5,0% спрямо 3,9% през април - първото настване след появата на вируса в Китай в края на миналата година. Но сривът на поръчките за износ на фона на глобалните блокировки остави фабриките по-зависими от вътрешното търсене, което се възстановява с по-бавни темпове.

Продажбите на дребно падат за четвърти пореден месец. И въпреки че спадът през май от 2,8% е доста по-малък от 7,5% през април, той е по-голям от очакванията на анализаторите за 2,0 на сто. Тежките загуби на работни места и опасенията от втора вълна от инфекции са във вниманието на потребителите.

Други данни показват, че инвестициите в недвижими имоти намаляват с 0,3% през януари-май спрямо година по-рано - много по-малко, отколкото в предишните месеци.

Китайският брутен вътрешен продукт се е свил с 6,8% през първото тримесечие, което е първият спад откакто се отчита статистиката. Изтъквайки несигурните перспективи, правителството не си постави цел на растежа на БВП на годишното събрание на парламента през май - за първи път от близо две десетилетия.

Bank of Communications сега очаква БВП на Китай да се върне към умерен растеж през второто тримесечие, подпомогнат от възстановяването на инвестициите в имоти.

Други обаче все още виждат рискове, тъй като крехката заетост тежи върху потреблението. Икономистите на ING поддържат прогнозите си за спад на БВП с 3,1% през второто тримесечие и 1,5% през 2020 г.

В. Банкеръ

✓ Шест държави държат около три четвърти от търговията на България с ЕС

Шест държави от Европейския съюз държат около три четвърти от търговията на България през първите три месеца на тази година, според информация от Националния статистически институт.

През периода между януари и март износът ни за Европейския съюз намалява с 0.1% спрямо първото тримесечие на миналата година и е в размер на 9.27 млрд. лева. Можем да кажем, че страните от ЕС държат 65.09% от световния експорт на страната ни. Основни търговски партньори на България в общността са Германия, Румъния, Италия, Гърция, Белгия и Франция, които формират 70.2% от експорта за държавите членки на Европейския съюз.

Само през март износът за ЕС е спаднал с 9.2% спрямо същия месец на миналата година и е в размер на 2.88 млрд. лева. И при вносът на България от ЕС през първото тримесечие нещата не са по-добри. Намалението дори и по-високо - с 0.9% спрямо същия период на 2019-а, и е 9.52 млрд. лева (по цени CIF). А това означава, че на страните от ЕС се падат 61.13% от световния импорт на България. Най-голям като стойност е вносът на стоките от Германия, Румъния, Италия, Гърция и Унгария.

Само през третия месец импортът на България от държавите членки на ЕС спада с 8.8% спрямо същия период на миналата година и е в размер на 3.21 млрд. лева.

В крайна сметка външнотърговското салдо (износ FOB - внос CIF) на страната ни с ЕС за периода януари - март е отрицателно и е на стойност 253 млн. лева.

При стокообмена с най-голяма европейска икономика -

Германия

продължава да расте износът ни. Стоки за 2.20 млрд. лева са заминали за тази страна, а у нас немски фирми са внесли продукция за 1.9 млрд. лева.

Германия е водещ търговски партньор в Европейския съюз. Около 5000 немски работят у нас. А в последните две години стокообменът между двете страни е над осем милиарда евро. Търговското салдо е положително за нашата страна. Членството на България в ЕС от 1 януари 2007 г. оказва положително влияние върху развитието на двустранния стокообмен, поради хармонизирането на процедурите и улесняването на вноса и износа.

Германските компании са надеждни инвеститори, тъй като се ангажират дългосрочно. Вложенията им са разпределени равномерно по отрасли и региони в страната, повече от половината от тях са "на зелено" чрез създаване на дъщерна фирма или филиал, от което следва да се приеме, че германските инвеститори оценяват като привлекателни условията за бизнес в България. По данни на БНБ към януари 2020 г. преките чуждестранни инвестиции от Германия са в размер на 3.22 млрд. евро.

Търговското салдо с

Гърция

също е положително през първото тримесечие. Принос за това имат многото гръцки фирми, които откриха свои предприятия тук. В периода между януари и март стокообменът между България и Гърция е в размер на 1.78 млрд. лева. Износът към южната ни съседка расте до 948.7 млн. лева. Вносът също се е увеличил и е на стойност 830.7 млн. лева. Гърция заема четвърто място по отношение на износа и при вноса у нас.

Повече стоки сме изнесли и за

Белгия

През първото тримесечие за тази страна са заминали стоки за 622.4 млн. лева, като обемът расте. По-малко обаче са внесените у нас изделия - само 268.3 млн. лева. А това означава положително търговско салдо от 354.1 млн. лева.

Кралство Белгия е един от традиционните и важни търговски и икономически партньори на България. Сред водещите стоки в износа за Белгия са нерафинирана мед, мотоциклети (включително веломоторите) и велосипеди със спомагателен двигател, семена от рапица, пътнически автомобили и други автомобилни превозни средства и други. Във вноса от Белгия преобладават стоки като трактори, биодизел и смеси от биодизел, които не съдържат нефтени масла, машини и устройства за събиране на реколтата, интегрални схеми и електронни микрокомплекти и други.

Към края на 2019 г. преките чуждестранни инвестиции на Белгия в България възлизат на 1.53 млрд. евро. "Солвей Соди" е един от най-големите инвеститори у нас.

И с

Франция

имаме положително търговско салдо - 79.1 млн. лева. През първото тримесечие отчитаме по-слаб износ и внос, а стокообменът е за 1.007 млрд. лева.

През последните години търговско-икономическите отношения между България и Франция бележат положително развитие. През 2018 и 2019-а стокообменът дори прескочи и два милиарда евро. Франция има важно значение за външноикономическите връзки на България, въпреки че те не отговарят съвсем на реалните възможности на двете

страни. В тази връзка, биха могли да се търсят възможности за разширяване на френското инвестиционно присъствие в България. През 2004 г. бе създадена Българо-френска търговска камара (правоприемник на Делови клуб Франция-България), която улеснява преките бизнес контакти между български и френски фирми.

С две страни имаме отрицателно търговско салдо. С

Италия

то е 57.7 млн. лева. Въпреки че износът и вносът показват намаление, все пак фирмите от двете страни са изтъргували стоки за 2.01 млрд. лева. Италия е един от основните, водещи търговско-икономически партньори на България. В последните години неизменно водещи стоки в износа ни за Италия са рафинирана мед и медни сплави, нефтени масла и масла от битуминозни минерали, зърнени култури, части за обувната промишленост, ел.техника, готови изделия на обувната промишленост, а също и стоки на текстилната, шивашката, кожаро-кожухарската индустрия. Във вноса от Италия водещи са трактори, автомобили и други превозни средства, обезкосмени и обработени кожи, нефтени масла и масла от битуминозни минерали, трактори, готови изделия на текстилна, обувна и кожарска индустрия, медикаменти и други.

Благоприятни условия за търговията между България и Италия създават ниските транспортни разходи и приемливите в сравнение с трети страни цени на българските стоки и тяхното съответствие на изискванията на италиански пазар, както и качеството на предлаганите български стоки, както и Италианската търговска камара в България, учредена по инициатива на италиански и български предприемачи в следствие на засиления търговски обмен между двете страни.

Отрицателно е търговското ни салдо и с

Румъния

минус 40.5 млн. лева. Търговско-икономическите връзки между двете балкански страни са много активни. В основата на това е големият брой фирми, които са инвестирани у нас. Някои от българските дружества също откриват добри условия за бизнес в Румъния. А това намира отражение в растящия стокообмен през първото тримесечие на тази година, който е на стойност 2.46 млрд. лева. А причината е в повишаващите се внос, който е на стойност 1.25 млрд. лева, както и износът за тази страна - 1.21 млрд. лева. Едва ли и тази година ще можем да обърнем тази негативна тенденция в търговското салдо.

БНТ

✓ Проф. Константинов: Парламентарните избори в България ще се проведат на 28 март 2021 г.

На 28 март 2021 г. ще се проведат редовните парламентарни избори в България. Новината съобщи в предаването на БНТ "Денят започва" с Георги Любенов председателят на "Информационно обслужване" проф. Михаил Константинов.

Той коментира дали машинното гласуване ще бъде възможно на следващия вот.

Проф. Михаил Константинов: Ако през това време вълната на заразени с коронавирус си тече, вие ще пипнете ли екрана на машината за гласуване? Така че, много трябва да мислим какво ще правим в такъв случай. Този въпрос трябва да се реши - дали изобщо хората ще искат да гласуват машинно.

И още - ще се проведе ли електронно гласуване по време на парламентарния вот, както и какъв е коментара му за най-актуалните политически скандали у нас, вижте целия разговор с проф. Михаил Константинов във [видеото](#).

✓ Новото нормално: Как COVID-19 промени живота ни

COVID-19 промени живота на всички - дори на тези, които изобщо не са имали досег с болестта.

Да влезеш в банка с маска вече не значи непременно "Това е обир". Дори напротив - превърна се в нещо обичайно - като носенето на лична карта. COVID-19 създаде нещо като дрескод и за обществените места - паравани, дезинфектанти, предупредителни надписи и ръкавици.

Александър Дурчев, управител на рекламна компания: Ето тази част от офиса освобождаваме, като тук има повече от 40 места.

Някои шефове вече отмениха задължителното ходене в офис.

Александър Дурчев, управител на рекламна компания: Времето на офисната работа, в която всички са седнали един до друг и се взират в мониторите вече отмина и това е краят на този начин на работа.

Фирмата се отказала от огромните помещения и си е оставила само едно.

Александър Дурчев, управител на рекламна компания: Има хора, които в момента са на морето, има хора по планини, има хора, които се прибраха в местата, където живеят родителите им.

Тук отдавна мечтаят за това.

Александър Дурчев, управител на рекламна компания: COVID-19 беше този спусък, който ни даде възможността.

Спестява им някои разходи и прави служителите по-доволни.

Елена Станева, служител: Успявам по-бързо да свърша нещата вкъщи.

Всъщност май преоткрихме своето вкъщи. Оказа се, че от там можем и да отидем на лекар през телефона.

Д-р Петьо Брезов, дерматолог: Пациентът изпраща снимки, казва на две на три в какво се състои проблемът, аз гледам снимките. 30-40 до 50% от случаите ние можем да ги консултираме така.

Невинаги е приложимо, но оказва се от началото на епидемията у нас посещенията при лекари през едно българско приложение са нараснали близо 9 пъти. А пациентите са се увеличили с 40%.

Пандемията даде надежда, че и опашките пред някои институции все някога ще свършат. Синият цвят показва колко повече хора, са стигнали до администрацията онлайн.

Томислав Дончев, вицепремиер: По време на пандемията всичко се промени. И това е може би от добрите уроци - в един момент гражданите откриха всички тези възможности, което ще им позволи много по-евтино, много по-бързо да ползват услугите.

COVID-19 добави новина и в образованието. Заради пандемията такова нещо като "грипна ваканция" вече няма да има. Защото училищата вече натрупаха достатъчно опит.

Томислав Дончев, вицепремиер: И ако в други много по-развити, много по-богати държави дистанционното обучение представляваше имейл по електронната поща, изпращан на родителя със седмичната програма, при нас тече все още истинско интерактивно електронно обучение.

За добро или лошо, COVID-19 наложи новото нормално. След него и работата, и почивките, и дори опашките не са това, което бяха.

✓ **Красимир Вълчев: Обучението в електронна среда не е повишило средните резултати от матурата**

Мерките за дистанция са единственото различно нещо при провеждане на националното външно оценяване. Близо 60 000 седмоласници ще се явяват на изпити. Това заяви министърът на образованието и науката Красимир Вълчев в "Денят започва с Георги Любенов".

На 17 юни ще бъдат изнесени по-подробни данни за резултатите от матурите.

Красимир Вълчев, министър на образованието и науката: Резултатите от матурите са малко по-високи от предишната година, което вероятно е свързано с трудността на изпита. Значително по-високи са по английски, малко по-високи са по български език и литература. Това показва, че обучението в електронна среда не е повишило средните резултати от матурата. Тепърва ще анализираме различията.

Като цяло обучението в електронна среда се проведе добре. Системата направи значителен скок, изтъкна Вълчев.

Анализите показват, че 72-73% от учениците са учили синхронно по време на дистанционното обучение. Около 2/3 от учениците са били по-мотивирани. 1-2% въобще не са били обхванати. 10-11% не са били обхванати ефективно. 25-26% са учили асинхронно.

Красимир Вълчев, министър на образованието и науката: Системата се справи добре, учица учениците не по-малко, но това увеличи различията. Положителен резултат беше доброто взаимодействие с родителите. Наблюдаваме скок към иновациите. Ще имаме 600 иновативни училища.

Присъственото образование, обаче е най-доброто, каза Вълчев. Той изрази надежда от 15 септември учебната година да стартира нормално.

По думите му, висшите училища също дават добра атестация на матурите, казват, че са надеждна оценка. На кандидат-студентските изпити, обаче, има много повече отлични оценки, отколкото на матурите.

Тази година е намален приемът на студенти във всички висши училища, включително и в Софийския университет. Това означава, че при равни други условия ще влязат ученици с по-високи резултати, обясни Вълчев.

Красимир Вълчев, министър на образованието и науката: Нашите висши училища през последните години, 2-3 десетилетия, занижиха критериите. Това беше част от стратегиите им за конкуренция. Но времето за това свърши. Студентите са по-малко. Ние като държава ще финансираме по-малко студенти, но с по-високо финансиране на един учаш. При намален прием ще се влиза по-трудно, отколкото през минали години.

✓ **По морето: Пустни хотели, празни автобуси, безработни екскурзоводи**

Туристическият бранш по родното Черноморие е изправен пред колапс.

По това време на годината сезонът е в разгара с, но заради пандемията от коронавируса, туристи почти няма.

"За юли и август резервациите не са отменени, но туристите изчакват последния момент, докато траят сроковете за анулация", коментира в Сутрешния блок на БНТ Диляна Цонева, която е представител на туристическия бранш.

По думите ѝ по-голямата част от хотелите изчакват, местят дати за откривания, държат персонала, отново на изчакване.

"Всички са в безизходица и се чудат ще има ли сезон и как той ще протече", посочи тя.

Цонева коментира, че браншът залага предимно на български туристи, които не е ясно дали ще имат възможности, за да си позволят почивка.

Нулева е и работата на превозвачите, на екскурзоводите, които днес излизат на национален протест в столицата.

Надеждите са им през юли и август да има туристи, но искат спешни мерки и помощ от държавата.

✓ **Константин Занков: Това ще бъде най-трудният туристически сезон**

Това ще бъде най-трудният туристически сезон, тежките икономически последици се виждат лесно, туризмът беше първоначално засегнат от кризата с коронавируса, а най-бавно ще се възстанови. Това заяви в Сутрешния блок на БНТ Константин Занков от Института за оценки и анализи в туризма.

В момента имаме като регулатор не само министерството, но и самите пътешественици. Живеем в дигиталната ера и ако някой се опита да злоупотреби, има много предпоставки от поведението на потребителите да има по-малко нарушения и спекула.

Според Занков никой в сектора не говори за печалба, въпросът е да се покрият разходите.

Все пак оцени като по-правилна стъпката обектите да отворят, за да запазят екипите си.

Очакват се съществени спадове на туристите от Германия и Русия.

Важно е да се промотираме като сигурна дестинация, заедно с няколко други държави можем да се брендираме като такава, каза още Занков.

✓ **Търговци на зеленчуци протестират срещу нова наредба за сертифициране**

Търговци на зеленчуци и плодове от различни райони на страната протестират срещу нова наредба, която ги задължава да сертифицират зеленчуците, които продават, че не съдържат пестициди.

На търговските дружества, които купуват стока от Гърция, се вменят задължения и действия, които трябва да се извършват от производителите или гръцките търговци, заявиха пред БНТ протестиращите на граничен пункт Кулата-Промехон.

"Това, което коментираме в заповедта от 26 май - да се извършват проби, да се пломбират МПС-та, да се заплаща една пробата с непосилните 420 лева, да се определя една лаборатория, защото по основната заповед трябва да е една - всичко това би следвало с документ от гръцките търговци да се удостовери от нашите търговци, стоката да мине безпрепятствено границата и да стигне до територията на България", коментира представител на протестиращите.

Недоволстващите отбелязаха, че таксата за всяка проба от 420 лева е непосилна не само за тях, но за средните и дребни български производители.

Според д-р Михаил Башавелов - директор на БАБХ-Благоевград, целта на тази заповед е да се гарантира на качеството на внасяната продукция.

Протестът на граничен пункт Кулата-Промехон продължава.

✓ **Къщите за гости в България са най-евтини в Европа**

Най-ниските цени на къщи за гости и частни квартири са в България. Това показва анализ от Германия, в който е направено сравнение на цените между 27 курортни дестинации в Европа.

Данните са от края на май и началото на юни, а проучването е на база цени предложени в 280 000 оферти на Стария континент. Средната нощувка в България излиза на цена 58 евро, а в Чехия например е 87. Във Франция и Португалия надхвърля 200 евро.

Мария Юрганчева от село Баня развива семеен бизнес с малък хотел за гости. Споделя, че развитието на туризма на фона на пандемията, очертава сериозна промяна в поведението на клиентите.

Мария Юрганчева: Аз мисля, че точно това ще бъде хита това лято, не за друго а защото къщите за гости са малко по затворен кръг и идват обикновено приятели хора които живеят заедно.

Бизнесът с къщи за гости е далеч по гъвкав, отколкото големите хотели, където е необходим по-голям персонал, което пък се отразява на крайната цена.

Георги Гърбев: Хората предпочитат къщите, защото всичко е на едно място няма много движение от стаята слизат в механата.

Мария Юрганчева: И в тази криза и в тази пандемия хората имат по малки доходи и а при нас цените са по нормални.

Заради страха от зарази, хората вероятно ще избегнат почивка в големите хотели, където има струпване на много хора. Към този момент обаче резервации за почивки в района на Банско, Добринище и Баня не липсват.

Малин Бистрин: Имаме запитвания и за конферентен туризъм, сега работим буквално само уикенда, но пък вижте и времето е лошо. Има си своите фактори но ние сме оптимисти.

Фактор в избора на туристическа дестинация на фона на кризата с COVID19 ще бъде и наличието на екстри, като басейн, сауна, джакузи и дори самостоятелно приготвяне на храна.

✓ **Възможна ли е Европа без граници след COVID-19**

Вчера се навършиха 35 години от подписването на Шенгенското споразумение, довело до премахването на граничните и митнически проверки в по-голямата част на Европа. Заради мерките срещу коронавируса обаче, част от държавите от ЕС посрещнаха годишнината със затворени граници.

На 14 юни 1985 г. корабът "Принцеса Мари-Астрид" акирира в селцето Шенген на река Мозел в Люксембург. От него слизат дипломати от Германия, Франция, Белгия, Нидерландия и Люксембург. Петимата подписват споразумение за бъдещо премахване на граничния контрол. По-късно този документ ще постави началото на Шенгенското пространство.

Днес в река Мозел, където някога е спрял кораба, има знак. Той показва, че тук се събират границите на три държави - Германия, Франция и Люксембург. Граници, които за едно цяло поколение европейци вече не са физически, а само символични. Или поне така беше до появата на коронавируса.

Сара Хименес е истински гражданин на Европа - родена през 1993 г. в Люксембург в семейството на италианка и испанец. Учи икономика в Брюксел, говори пет езика и през ваканцията работи в музея на Европа в Шенген.

Сара Хименес - студентка от Шенген: За мен като млад човек беше много странно, че границите се затвориха. Само от разказите нашите баби и дядовци и на родителите ни знаем, че навремето пресичането на граница е отнемало много време, че е трябвало дълго да чакат и да си показват паспортите. Изведнъж, преди няколко седмици, когато Германия реши да затвори границите си, всичко това се върна. За мен Шенген и Европа означават преди всичко свободно движение на хората. Затова беше толкова жалко, че границите изведнъж се затвориха и не можехме да пътуваме в другите държави.

Да пътуваш в други държави за хората в Шенген означава просто са преминеш през моста или да извървиш половин километър по главната улица.

Кметът Мишел Глоден казва, че жителите са били сериозно притеснени, когато след затварянето на границите заради коронавируса на моста, който ги свързва със съседната германска община Перл, се появили германски войници с автомати. В знак на протест срещу затварянето на граници по време на карантината няколко люксембургски общини сред които и Шенген, свалили наполовина европейските си флагове.

Мишел Глоден - кмет на Шенген: Беше много странно, защото когато живееш в Шенген, си свикнал всекидневно да преминаваш в Германия или Франция. Хората вече дори не се замислят "В коя държава съм в момента - в Люксембург, Германия или Франция". И изведнъж, за една нощ границите се затвориха. Това е много тягостно чувство.

Синът на Мишел Глоден учи в училище, което е създадено и се финансира от три държави едновременно.

Мишел Глоден: Лицеят "Шенген" се намира отсреща, в германския Перл, но е създаден от съвместно от Германия, Франция и Люксембург. За нашия регион той въплъщава Европа, това е Европа във всекидневния ни живот. От десетгодишна възраст децата започват да си създават приятели от другите две държави. За бъдещото им развитие, за развитието на нашия регион това е просто прекрасно.

През март, в началото кризата европейските държави побързаха да затворят границите си, без координация помежду си и без да слушат какво казва Брюксел.

Урсула фон дер Лайен - председател на Европейската комисия: На определени граници имаме хиляди километри опашки, хората чакат повече от 24 часа. Много хора не могат да се приберат в къщи, а камионите с лекарства, основни продукти и храни са блокирани.

В разгара на карантината един журналист решава да пропътува с кола разстоянието между Брюксел до Милано. Тейн Саде търси отговори на няколко важни въпроси. От по-прагматичния - ще има ли туристически сезон през лятото, до по-сложния - какви поуки трябва да си извлече Европа от кризата с коронавируса.

Тейн Саде - журналист NRC Ханделсблат, Нидерландия: Целта ми беше за видя какво става в това наше безмитно свободно Шенгенско пространство. Исках да видя какво става по границите, как ще изглежда туризма това лято. Ще отворят ли ресторантите, плажовете, можеш ли нормално да отидеш на къмпинг, например.

Навсякъде журналистът среща угрижени и ядосани хора. Заради липсата на координация и яснота какво следва от тук нататък. Опасенията са, че хаосът ще продължи. Въпросът, който често му задават е защо Брюксел не се намесва по-категорично.

Тейн Саде: Тази криза показва, както беше и при кризата с мигрантите, че когато става дума за въпроси, свързани със здравеопазването и вътрешната сигурност, тогава Брюксел официално няма думата. Това са въпроси, за които Хага, София и останалите столици сами решават и върху които искат да запазят контрола. Видяхме го и на практика - всяка страна избира свои правила, дисциплина и подход и това доведе до хаос. Можем само да се надяваме, че тази криза ни е отворила очите.

Европа постепенно започва да се връща към нормалността. Вътрешните и външните граници да се отворят. Но предстоят най-съществените спорове за парите за възстановяване - за размера и разпределението им.

Солидарността винаги е подложена на изпитание, когато в Брюксел заговорят за фондове. Новият план за възстановяване е свързан с взимането на общ европейски дълг, който някога трябва да бъде върнат.

Това означава, че държавите или трябва да си увеличат вноските в общия бюджет или да намалят разходите или Европа да започне да генерира собствени приходи от общи данъци, например.

Държави като Холандия не искат са плащат за възстановяването на останалите.

Тейн Саде: Проблемът е, че планът, който сега се предлага, изисква от страна като Нидерландия коренно да си промени мисленето си за сътрудничеството с останалите държави. Сега планът е да се създаде един общ съюзен дълг. Може и да се сърдите на холандците, че се противят, но трябва и да се опитате и да ги разберете. Един холандец разсъждава така: Ние спестяхме и се реформирахме през последните години, италианците можеха да направят същото. Това, което сега трябва да стане, когато Шарл Мишел събере европейските лидери, е на масата да седна един холандец, един българин, един италианец, един швед и всички заедно да бъдат принудени да осъзнаят историческата си мисия и колко е спешно и важно е да надмогнат собствените си интереси.

Кметът на Шенген също смята, че Европа трябва да си извади сериозни поуки от кризата.

Мишел Глоден Надявам се, че всичко което стана, ще е добър урок за Европа, защото видяхме как държавите гледаха само собствения си интерес. А ако се замислите, Европейският съюз всъщност беше създаден, за да говори на един глас и да действа заедно именно в кризисни ситуации като тази. Този път Европа се провали, искрено се надявам да си извадим поуките.

Музеят на Европа и площадът на звездите в Шенген отново започват да се пълнят с туристи. Тук всяка държава от шенгенското пространство има своя звезда и свое запазено място.

Мишел Глоден: България все още не е член на шенгенското пространство, но се надявам, че възможно най-бързо ще бъде приета. Виждате тук около нас знамената на държавите, всяка има и своята плоча. Готови сме да направим място и за вас. Надявам се скоро да можем да ви приветстваме с добре дошли в шенгенското пространство.

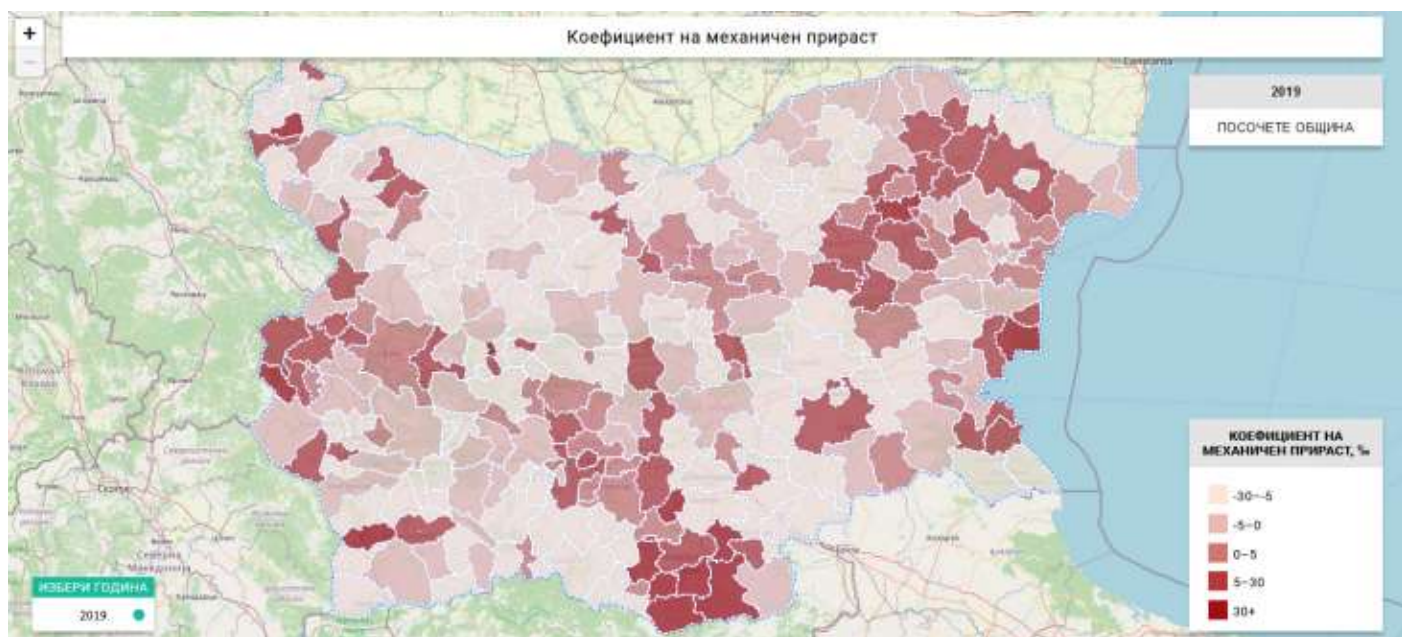
В очакване и на българската звезда, Шенген се надява никога повече да бъде затварян.

[Мениджър](#)

✓ Кърджали изпреварва София по прираст на население

Няколко големи изненади носят данните за механичния прираст на населението за 2019 г., отчита Институтът за пазарна икономика. Механичният прираст отразява миграцията на хората – заселвания минус изселвания, тоест подсказва нагласите на хората спрямо едно или друго населено място. Традиционно у нас, огромна част от общините имат отрицателен механичен прираст – изселванията са повече от заселванията, като само най-големите и някои специфични общини успяват да привлекат повече хора. През 2019 г. обаче има сериозни размествания, които са резултат от засилване на определени тенденции и появата на някои изненади.

Общо 97 общини в страната отбелязват положителен механичен прираст през 2019 г. Както и през 2015 г., в година на местни избори има по-голямо раздвижване, тъй като част от хората се регистрират в новото населено място. По-интересно обаче е да проследим тенденциите, които отиват отвъд ефекта на изборите. В абсолютен размер Столична община отново е лидер по механичен прираст – плюс 3230 души, но Кърджали и околните общини вече биат столицата.

Източник: ИПИ

Механичният прираст за цялата област Кърджали за 2019 г. достига 5888 души, като водещи са общините: Кърджали – плюс 1483 души, Кирково – плюс 1263 души, Джебел – плюс 959 души, Ардино – плюс 801 души, Крумовград – плюс 745 души и Момчилград – плюс 601 души. 6 от топ 10 общини в страната по абсолютен размер на механичния прираст са в област Кърджали. Този огромен ръст заслужава внимание, тъй като в никакъв случай не е само ефект от проведените местни избори. През 2018 година всички тези общини отново имаха много силен механичен прираст, отбелязва авторът на анализа, икономистът от ИПИ Петър Ганев.

Районът около Пловдив също показва положителна тенденция, като през 2018 г. по-малките общини около града бяха по-скоро на минус, докато през 2019 г. обръщат тенденцията. Водеща остава община Пловдив, която има механичен прираст от плюс 1784 души. На североизток, особено в района на Шумен, също се наблюдава приток на хора. Община Шумен вече устойчиво обръща тенденцията, като през 2019 г. има механичен прираст от плюс 502 души. Община Варна също традиционно има положителен прираст – плюс 350 души през 2019 г.

Най-големият отлив

е в общините Сливен – минус 1053 души и Плевен – минус 843 души. Свищов също е на дъното с механичен прираст от минус 698 души. Като цяло по-белите петна на картата, където се губят най-много хора, отново са в по-голяма степен концентрирани на север. С някои малки изключения, в района от Видин до Ловеч и Плевен се наблюдават устойчиво повече изселвания спрямо заселванията. По-положителна е картината в района от Велико Търново до Варна, макар Дунавските общини да остават с отрицателен механичен прираст, в т.ч. и Русе.

Източник: [Седмичният бюлетин на Института за пазарна икономика](#).

✓ От днес, 14-дневна карантина за пристигащите от 4 европейски страни

Здравният министър Кирил Ананиев определи с нова заповед държавите, за които ще продължи да е в сила поставянето под карантина при пристигане у нас. От 15 юни всички лица, които влизат в България от Швеция, Обединеното кралство и Северна Ирландия, Белгия и Португалия, както и от всички трети страни, с изключение на Сърбия, Босна и Херцеговина и Черна гора, ще трябва да престояват под 14-дневна карантина в дома или в друго място за настаняване. Първоначално в заповедта беше включена и Нидерландия, но тази вечер нареждането претърпя редакция и ограниченията за пристигащи от Нидерландия отпаднаха.

Със същата заповед здравният министър нарежда на директорите на регионалните здравни инспекции да отменят издадените предписания за поставяне под карантина на лица, пристигнали у нас от Ирландия, Испания, Малта и Италия в периода от 02.06.2020 до 14.06.2020 г.

По данни на Националната информационна система, от началото на извънредното положение у нас през март, до момента карантинирани са 205,633 души. Към днешна дата, на територията на цялата страна под карантина са 19,336 души.

✓ НОИ преизчисли служебно пенсиите на част от работещите пенсионери

Заради пандемията Националният осигурителен институт преизчисли служебно пенсиите на част от работещите пенсионери. Това се случи, без да се налага хората да подават заявление в Института, информира bTV.

Около 262 000 хил. пенсии подлежат на подобно служебно преизчисление, тъй като хората са продължили да работят и да се осигуряват и след като са се пенсионирали.

Увеличението се прави към април със стажа натрупан дотогава. Заради процедурни особености около половината от хората го получиха с пенсията за юни. Друга част ще го получат през юли, а трета - през август. Без значение обаче в коя група ще попадне работещият пенсионер, той ще си получи всичко, което му се дължи като увеличение от април насам. Хората, които са подали заявление, че искат служебно всяка година да им се презчислява пенсията, не попадат в настоящия обхват на сметки. Те са около 90 000 души и ще си получат ръста спрямо месеца на подаване на заявлението.

✓ Все повече софиянци плащат данъците си онлайн

Все повече стават онлайн плащанията на местните данъци и такси през сайта на Столична община, съобщиха от Дирекция "Общински приходи". През май чрез електронния портал са внесени общо 589 506 лв., което е с над 377 хил. лв. повече, отколкото през същия месец на 2019 г.

Справката показва, че 18,9 млн. лв. местни данъци и такси са постъпили в хазната по банков път. На каса в 22-та районни данъчни отдела софиянци са платили общо 12,7 млн. лв., а чрез финансови посредници са внесли като данъци и такси 7,3 млн. лв.

От Столична община напомнят, че на 30 юни изтича удълженият срок за първата вноска за такса смет, както и за 5-процентната отстъпка при плащане в пълен размер на данък недвижими имоти и МПС. Ако задълженията се плащат на части, сроковете за данък сгради и МПС са: 30 юни - за първа вноска и 31 октомври - втора вноска. За плащане на такса смет, сроковете тази година са: 30 юни, 30 септември и 30 ноември. След тези дати започва да се начислява съответната законова лихва.

✓ Белгия отваря границите си за гражданите на ЕС

От днес Белгия отваря границите си за пътуване без условия за гражданите от държавите членки на Европейския съюз, в това число и България, съобщават от външно министерство.

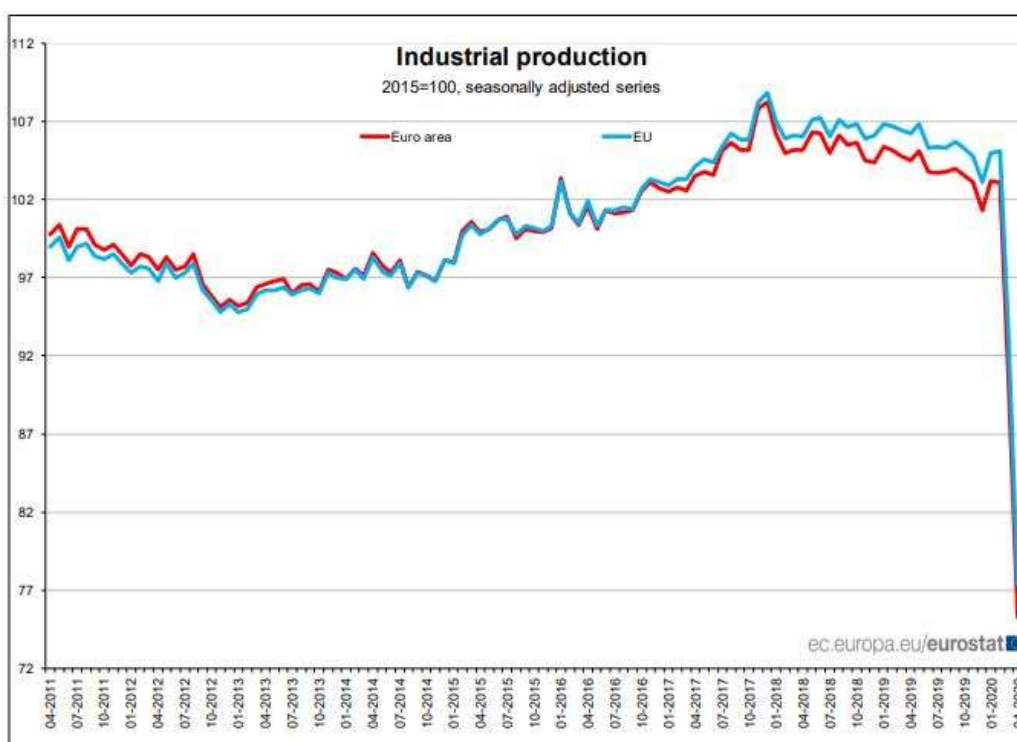
При нужда от съдействие, българските граждани в Кралство Белгия могат да се обръщат към българското посолство в Брюксел на следните телефонни номера: +32 2 374 47 88; +32 2 374 08 66, както и дежурен телефон за спешни случаи в извънработно време: +32 473 981042. Запитвания може да се отправят и на имейл адреса на българското посолство в Белгия: Embassy.Brussels@mfa.bg.

Сигнали и молби за съдействие при бедствени ситуации на български граждани се приемат денонощно и на телефонните линии на дирекция "Ситуационен център": +359 2 948 24 04; +359 2 971 38 56 или на имейл: crisis@mfa.bg. Препоръчваме на българските граждани, при пътувания в чужбина, да се възползват от възможността да се регистрират в рубриката "Пътувам за..." на следния адрес: <https://mfa.bg/bg/embassyinfo>.

✓ Рекорден спад на промишленото производство в Еврозоната и ЕС през април

Промишленото производство в Еврозоната през април е спаднало със 17,1 на сто на месечна основа, а в ЕС - със 17,3% на фона на ограничителните мерки срещу разпространяването на коронавируса, въведени от страните членки на блока, информира европейската статистическа служба Евростат.

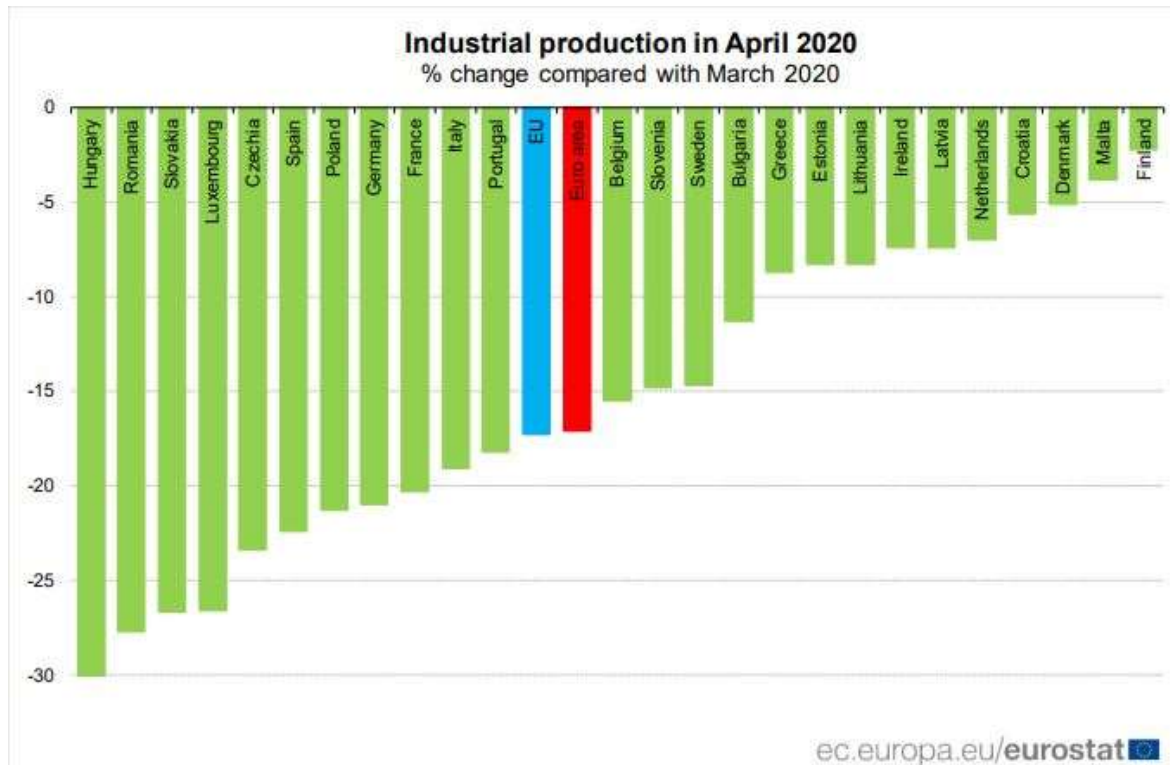
Това са най-големите месечни спадове от началото на воденето на тази статистика и са много по-силни от отчетените 3 до 4-процентни спадове в края на 2008 и началото на 2009 година, в периода на финансовата криза.

На месечна основа през март спадът в Евророната бе 11,9%, а в ЕС - 10,9%.

На годишна основа промишленото производство се е сринало с рекордните 28% в Евророната през април и с 27,2 на сто в ЕС, като това отново са най-големите сривове от началото на воденето на статистиката. През март показателят бе съответно спад от 13,5% и от 12,2 на сто.

Како цяло европейското промишлено производство се е върнало към равнища, които последно са отчитани в средата на 90-те години.

Най-голямо е свиването на промишленото производство на месечна основа в Унгария (-30,5%), Румъния (-27,7%) и Словакия (-26,7%). Най-годишна основа най-значителен е спадът в Люксембург (-43,9%), Италия (-42,5%) и Словакия (-42,0%). Растеж на годишна основа е отчетен само в Ирландия (+5,5%).

В България на месечна основа спадът на промишленото производство през април е бил 11,3 на сто спрямо спад от 5,1% през март. На годишна основа промишленото производство се е свило с 15,6% миналия месец спрямо свиване от 6,8 на сто предходния месец.

Cross.bg

✓ Влизат в сила нови правила за носенето на маски

От днес влизат в сила нови правила за носенето на маски. Те остават задължителни, когато сме в аптеките, болниците и градския транспорт.

На другите закрити обществени места са само препоръчителни.

В полунощ дискотеките отвориха врати.

Това стана възможно, след като здравният министър коригира своя заповед и така пусна хората в нощните клубове и пиано-баровете.

Изискването е да се спазват санитарните мерки срещу пандемията.

✓ Изтича срокът за финансовите отчети на партиите

Удълженият срок за подаване на финансовите отчети за 2019 година от политическите партии изтича днес.

Съгласно Закона за политическите партии финансовите отчети за предходната година следва да се представят от политическите партии до 31 март на текущата година, но срокът бе удължен заради извънредната ситуация във връзка с мерките срещу разпространението на COVID 19.

Това задължение се отнася за всички регистрирани партии, които не са прекратили дейността си с влязло в сила решение на Софийския градски съд.

До днес 84 партии са подали отчетите си, а действащите партии са 129.

Заедно с финансовите си отчети за 2019 г. партиите трябва да подадат в Сметната палата и декларациите по образец със списъци на физическите лица, юридическите лица и едноличните търговци, направили дарения. Финансовите отчети трябва да се представят на хартиен и електронен носител. Информация и образци на необходимите документи могат да се намерят на интернет страницата на Сметната палата в раздела „Контрол-партии“.

Съгласно Закона за политическите партии, годишен финансов отчет, който не отговаря на изискванията относно формата, съдържанието и начина на представянето му, както и когато не е придружен с декларацията със списъка на дарителите, се смята за неподаден.

До 30.06.2020 г. Сметната палата ще публикува представените от политическите партии финансови отчети за 2019 г. и списъците на дарителите им, наименованията на партиите, които не са подали отчети в срок, както и списък на партиите, получили държавна субсидия през предходната година.

Последиците от непредставяне или непредставяне в срок на годишните финансови отчети и декларациите със списък на дарителите са:

- налагане на имуществена санкция на политическата партия в размер от 5 000 до 10 000 лв.;
- загубване правото на държавна субсидия до провеждането на следващи избори за народни представители;
- възможност Софийският градски съд да постанови разпускане на политическата партия, когато не са представени в Сметната палата годишни финансови отчети за две последователни години.

✓ **Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите**

БНТ, „Сутрешен блок“

- Данни и тестове - как се движи кривата на коронавируса?;
- В столична детска градина: медицинска сестра с COVID-19 - какви мерки ще бъдат взети?;
- При какви условия се влиза и излиза от България - на живо от Кулата и Капитан Андреево;
- Политически сценарии - коментар на политолога доц. Антоний Гълъбов и социолога Кънчо Стойчев.

Нова телевизия, „Здравей, България“

- Хаос на границата, хаос пред КАТ. Защо шофьори с платени глоби не могат да преминат през границите ни?;
- Премахната гърда, след прибързано решение и лекарска грешка. Ще бъдат ли наказани лекарите, оперирали 29-годишна жена?;
- Килограм домати за 6 лв. Спекулира ли се с цените? И още: Защо вносителите на плодове и зеленчуци протестира на границата?

✓ **Преглед на печата**

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа** - 17 нови плажа на Черно море;
- в. Труд** - Хазарт на автомат само с лична карта;
- в. Телеграф** - 105 плажа без спасител и лекар;
- в. Монитор** - Развеждаме се по скайп от покрива на мола.

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа** - До края на седмицата започват да вземат книжки на Кулата за неплатени глоби;
- в. 24 часа** - БСП вдигна червен картон за Нинова, но никой от опонентите ѝ не спечели точки;
- в. Труд** - Според нови инструкции до лекарите е недопустимо да казват на болен: Ако си бяхте стояли въщи, нямаше да сте с COVID-19;
- в. Труд** - Васил Божков започва "Българско лято";
- в. Телеграф** - Българският Ел Чапо вади днес политбюрото на мафията;
- в. Телеграф** - Короната се активира в 15 области;
- в. Монитор** - Влизаме в евроинициативата за 400 млн. ваксини срещу COVID-19;
- в. Монитор** - Стоян Братоев: За 15 г. направихме 42 км метро.

Водещи интервюта

- в. 24 часа** - Бисер Кирилов, прокурор в Апелативната прокуратура в София: Отвлечането смачква психиката - и жертви на Наглите, и близки, се разболяха;
- в. Труд** - Инж. Любомир Качамаков, вицепрезидент на FIEC и председател на Областното представителство-София на Камарата на строителите в България пред "ТРУД": Малките и средни фирми са гръбнака на строителния бранш;
- в. Телеграф** - Проф. Георги Рачев, климатолог: Приберете палтата, но носете чадър поне до 25 юни;
- в. Монитор** - Диян Стаматов, председател на Съюза на работодателите в системата на народната просвета и директор на 119-о СУ: Не трябва да говорим за увеличение на заплатите в момент на криза.

Водещи анализи

- в. 24 часа** - Милиардери премиери;
- в. Труд** - Батальонът се строява предизборно;
- в. Телеграф** - Рано е да се радваме на евтиното море;
- в. Монитор** - Вземи панелите, трабанта, но въздуха ми остави!